

FLORENCE NIGHTINGALE*

Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ

Υπό

ΜΑΡΙΑΣ Μ. ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗ

Είναι ἢ δὲν εἶναι αὐταὶ ἐνδείξεις ὅτι ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας ἠσθάνετο τὴν κλίσιν διὰ τὸ στάδιον τὸ ὁποῖον ἐξέλεξε ἀργότερα; Πάντως τὰ ἀλτρουιστικὰ αἰσθήματά της ἀπὸ ἐνωρίς ἐξεδηλώθησαν μὲ τὴν προθυμίαν, τὴν χαρὰν ποὺ ἐδείκνυε ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ συνοδεύσῃ τὴν μητέρα της εἰς ἐπισκέψεις ποὺ ἔκαμε εἰς τὰ πτωχὰ σπιτία, εἰς τὰ περίχωρα τῆς ἐξοχῆς των. Ἐρωτοῦσε, ἐξήταζε, συμπαθοῦσε, πονοῦσε, τὴν ἐνδιέφερε τὸ κάθε τι ποὺ ἀφοροῦσε τὰς πτωχὰς οἰκογενεῖας. Καὶ ἐφ' ὅσον ἐμεγάλωνε, τόσοσιν πραγματικὰ ἠσθάνετο σὰν ἀβάστακτο βᾶρος μίαν ἐσωτερικὴν φωνὴν ἢ ὁποῖα τῆς ἐφαίνετο ὅτι ὁλοένα τῆς ἔλεγε πῶς τίποτε δὲν ἔκαμε κοντὰ εἰς τὰς τόσας ἐπιτακτικὰς ἀνάγκας ποὺ ἔβλεπε γύρω της καὶ ποὺ δὲν κατῴρθωνε νὰ θεραπεύσῃ. Τελικὰ λοιπὸν ἠκολούθησε τὸν προορισμὸν της, διότι τὴν ὤθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχι αὐθόρμητοι τάσεις καὶ ροπαὶ παιδικαί, ἀλλὰ ὠραῖα, εὐγενικὰ αἰσθήματα καὶ μίαν ὑψηλὴν ἀντίληψιν τῆς ζωῆς, ποὺ συνειδητὰ ἐπιβάλλεται κατὰ τὴν ὥριμον μόνον ἡλικίαν.

Τὸ 1837 ἡ Florence καὶ ἡ ἀδελφὴ της, 17 καὶ 18 ἐτῶν, ἔχουν τελειώσει, οὕτως εἰπεῖν, τὰς σπουδὰς των, καὶ οἱ γονεῖς των ἀποφασίζουσιν νὰ ταξιδεύουσιν ἀνά τὴν Ἰταλίαν καὶ Γαλλίαν πρὸς τελειοποίησιν των, διὰ νὰ γνωρίσουν καὶ τὸν ἔξω κόσμον, νὰ εὐρύνουν τὰς γνώσεις των. Τὸ ταξεῖδι αὐτὸ διαρκεῖ δύο ἔτη· περιέρχονται ὅλας τὰς μεγαλύτερας καὶ ἀπὸ καλλιτεχνικὴν ἄποψιν σπουδαιότερας πόλεις τῆς Ἰταλίας, τὸ Παρίσι, τὴν Ἑλβετίαν. Καὶ εἶναι δύο χρόνια γεμῆτα ἀπὸ καλλιτεχνικὰς καὶ κοσμικὰς ἀπολαύσεις, ὑποδοχὰς, χοροῦς, καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐορτὰς αὐτὰς αἱ δύο νεαραὶ Ἀγγλίδες εἶναι ἀντικείμενα ἐξαιρετικῶν τιμῶν καὶ περιποιήσεων. Ἡ Florence δὲν ἦτο

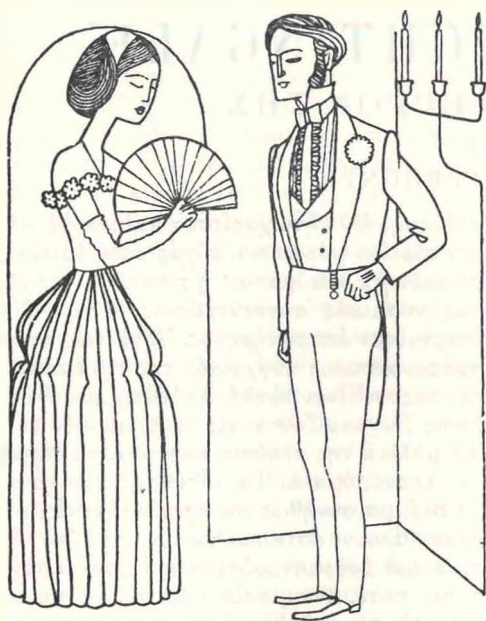
καλλονή, ἀλλ' ἦτο χαρίεσσα καὶ κομψή, εἶχεν εὐρείαν μόρφωσιν, εὐχάριστον ὁμιλίαν, ἐτοιμότητα πνεύματος· ἡ παρουσία της εἰς τὰς κοσμικὰς συγκεντρώσεις βέβαια δὲν ἐπερνοῦσεν ἀπαρατήρητος. Ἴδου πῶς περιγράφει κάποιος σύγχρονός της τὴν ἐμφάνισίν της: «Εἶναι ὑψηλή, ἡ εὐθύτης καὶ ἡ θέλησις ζωγραφίζονται εἰς τὸ πρόσωπόν της. Τὰ μαλλιά της πλούσια καστανά, τὸ δέρμα της λεπτὸ, ὁμαλό. Τὰ μάτια της φαϊόχροα, μὲ βλέμμα συνήθως σκεπτικόν, ἀχανές, μὰ ὅταν θέλουν σπινθηροβολοῦν, τὰ ζωηρότερα καὶ ἐκφραστικώτερα ποὺ ἔχω συναντήσῃ ποτέ. Θαυμασία ὀδοντοφυῖα προσδίδει εἰς τὰ μειδιάματά της γλυκύτητα μοναδικήν.»

Ἐνῶ λοιπὸν ἀφ' ἑνός, ὅπως γράφει ἡ ἰδία εἰς τὸ ἡμερολόγιόν της, ἡ Florence κατὰ τὸ διάστημα τῶν δύο αὐτῶν ἐτῶν δὲν ἀφή-

Τὰ ἀλτρουιστικὰ της αἰσθήματα ἐξεδηλώθησαν ἐνωρίς...

* Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους.

Συνέχιζε την κοσμικήν ζωήν...

νει να παρέλθῃ εὐκαιρία χωρὶς νὰ τὴν ἐκμεταλλευθῇ διὰ νὰ πλουτίσῃ τὰς γνώσεις της, μελετᾷ παντοῦ τὰς ἐπιτοπίους πολιτικὰς καὶ κοινωνιολογικὰς συνθήκας, ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν μὲ διαφόρους προσωπικότητας, τῶν ὁποίων τὰς γνώμας καὶ τὰς ἀρχὰς ἀκούει μὲ προσοχὴν, ἀφ' ἑτέρου ὅμως εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι δὲν μένει καὶ ἀδιάφορος εἰς τὰ θέληγτρα τῆς κοσμικῆς ζωῆς. Δὲν μένει ἀδιάφορος καὶ εἰς τὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ὅτι προκαλοῦν γύρω της τὰ ἰδικὰ της θέληγτρα· εἶναι νέα, εἶναι γυναῖκα, καὶ μοιραίως ἢ φιλαρέσκειά της κεντᾶται. Καὶ κοντὰ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα, τὰ οικογενειακὰ καὶ τὰ κοινωνικὰ ἐμπόδια τὰ ὁποῖα ἔχει νὰ ὑπερπηδῆσῃ διὰ ν' ἀκολουθῆσῃ τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ἐνδομύχως αἰσθάνεται ὅτι πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ, ὄχι τὸ μικρότερον προφανῶς ὑπῆρξε κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν, δηλαδὴ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν της εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὸ 1839, ἢ πάλῃ ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ της, ἐναντίον φυσικῶν νεανικῶν ἀδυναμιῶν, καί, ὅπως ἐκφράζεται ἡ ἰδία, ἐναντίον τοῦ πειρασμοῦ ν' ἀπολαμβάνῃ τὴν ἡδονὴν ποὺ προκαλεῖ τὸ συναίσθημα ὅτι ἀρέσει.

Καὶ συνέχιζε, παρακινουμένη ἀπὸ τοὺς γονεῖς της, τὴν ζωὴν τῶν κοσμικῶν συγκεντρώσεων καὶ ὑποδοχῶν, πότε εἰς τὸ Λονδίνον καὶ πότε εἰς τὴν ἐξοχικὴν τῶν ἔπαυλιν, καὶ μαζὶ μὲ τὴν κίνησιν αὐτὴν συνεχίζεται ὀξεῖα ἢ ἐσωτερικὴ πάλῃ· αἰσθάνεται κάποτε ὡς τὸ ἐλεύθερο πουλί, κάποτε πάλῃ ὡς τὸ πουλί ποὺ ζητεῖ νὰ πετάξῃ ἔξω ἀπὸ τὸ χρυσοῦ κλουβί του ποὺ τὸ περιορίζει. Ζαλιζέται ἀπὸ τὸν στρόβιλον τῶν διασκεδάσεων, ἀλλὰ δὲν παρασύρεται ἀπὸ τὴν ὁρμὴν του. Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν αἰσθάνεται ἐπιτακτικωτέραν τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀκολουθῆσῃ τὸν ἄλλον δρόμον. Θυσιάζει ἓνα ἀγνό, ὠραῖον αἶσθημα πρὸς ἓνα ἐξάδελφόν της, καὶ ἐκφράζει κάποτε ἀργότερα τὴν χαρὰν της, ὅταν μαθᾷ ὅτι καὶ αὐτὸς κατώρθωσε νὰ ὑπερνήκησῃ τὸ αἶσθημά του. Θυσιάζει τελειωτικὰ τὴν αἰσθηματικὴν της φύσιν εἰς τὴν ἰδεολογίαν της, θέλει νὰ μείνῃ ἀνεξάρτητος καὶ ἐλευθέρως νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν εὐρύτερον προορισμόν της.

Δεικνύει εἰς ἓνα φίλον της τὸ πολυτελὲς σαλόνι τοῦ μεγάρου τῶν γονέων της, καὶ λέγει: «Ξέρεῖς τί συλλογίζομαι κάθε φορὰ ποὺ κοιτάζω τὴν μακρὰν αὐτὴν σειρὰν τῶν παραθύρων; συλλογίζομαι πῶς θὰ τὸ μετέτρεπα εἰς νοσοκομεῖον, καὶ πῶς θὰ τοποθετοῦσα τὰ κρεβάτια.» Μέσα εἰς τὴν τύρβιν τῆς κοσμικῆς ζωῆς, πάντοτε πρόθυμος ὡς παρήγορος ἄγγελος, σπεύδει ὡσάντις μέλος τῆς οικογενείας ἔχει ἀνάγκην φροντίδος, σπεύδει παρὰ τὴν κλίνην τῆς ἐτοιμοθανάτου ἐκ πατρὸς μάμμης της, τῆς κλείει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ γράφει: «Αἰσθάνομαι τέτοιαν ἀνακούφισιν νὰ περιπατῶ ὅπως τὸ κάμω ἐδῶ, εἰς ἡρεμον πεδιάδα ποὺ τὴν ἐπισκιάζει ὁ θάνατος· ὑπάρχει κάτι εἰς τὴν ἡρεμίαν καὶ τὴν σιωπὴν αὐτὴν ποὺ ἐξαλείφει ὅλες τὰς στενοχώριες, ποὺ σὲ κάμει νὰ ξεχνᾷς τὰ καθημερινὰ βάσανα.»

Φύσις γεμάτη ζωὴν καὶ ἐνεργητικότητα, ἔχει ἀνάγκην νὰ εὐρίσκειται εἰς ἀκατάπαυστον κίνησιν, ν' ἀσχολῆται συνεχῶς. Αἰσθάνεται μίαν πληξίν, ἓνα βάρος ποὺ τὴν πνίγουν ὡσάντις εἶναι μόνῃ εἰς τὴν ἐξοχὴν μὲ τοὺς γονεῖς της καὶ τὴν ἀδελφὴν της. «Ὅσον τὸ συναίσθημα τοῦ καθηκόντος καὶ ὁ πόθος νὰ θυσιάζεται διὰ τὸν πλησίον τῆς

δίδουν δύναμιν, τάξιν καὶ ρυθμὸν εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς, τόσον ἢ οἰκογενειακῆ μονοτονία τὴν πνίγει, ἀτονεῖ ὅλας τῆς τῆς δυνάμεις, τὴν καθιστᾷ μαλακὴν καὶ ἀδιάφορον. Ἡ μόνη τῆς παρηγορία εἶναι τότε νὰ ἐπισκέπτεται τοὺς πτωχοὺς εἰς τὰ περίχωρα· δὲν ἐμφανίζεται κατὰ τὴν ὥραν τοῦ βραδυνοῦ γεύματος, ἀπησχολημένη εἰς κανένα πτωχόσπιτο παρὰ τὴν κλίνην ἀσθενοῦς, καὶ ἢ ἀπομόνωσις τῆς αὐτῆ πικραίνει τὴν οἰκογένειάν τῆς.

Ποεῖ ἀντιλαβανομένη πόσον οἱ γονεῖς τῆς παρεξηγοῦν τὰ αἰσθήματά τῆς καὶ λυπεῖται διὰ τὴν ἀπόστασιν πού τὴν χωρίζει ἀπὸ τοὺς ἰδικούς τῆς, πρὸ πάντων ὅμως ἀπὸ τὴν μητέρα καὶ τὴν ἀδελφὴν τῆς, διότι ὁ πατήρ τῆς ἐνδομύχως τὴν ἐννοοῦσε καὶ τὴν ἐθαύμαζε, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμοῦσε νὰ ἐναντιωθῆ εἰς τὴν γυναῖκα του. Λυπεῖται πού δὲν ἤμπορεῖ νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ, ὅπως καὶ ἡ ἰδία δὲν ἤμπορεῖ νὰ εὖρη εὐχαρίστησιν εἰς τὸν ἰδικὸν τοὺς τρόπον τῆς ζωῆς. Αἰσθάνεται τὸν ἑαυτὸν τῆς ὄχι βέβαια καλύτερον οὔτε ἀνώτερον ἀπὸ τοὺς ἰδικούς τῆς, ἀλλὰ διαφορετικόν. Ἄγαπᾷ τοὺς γονεῖς τῆς, τοὺς σέβεται, διψᾷ διὰ τρυφερό-

τητα· ἀλλὰ δὲν κατορθώνει νὰ πείσῃ τὸν ἑαυτὸν τῆς ὅτι τὸ μόνον τῆς καθήκον εἶναι ἢ τυφλῆ ὑποταγὴ εἰς τὰς ἀντιλήψεις πού ἔχουν οἱ γονεῖς τῆς περὶ τῆς ζωῆς, ἢ ὑποχρέωσις τῆς νὰ συμμορφωθῆ ἀπολύτως πρὸς αὐτάς. Ἐκείνη εἶναι πεπεισμένη ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἔχει καὶ πλατύτερα καθήκοντα πρὸς τὴν μεγάλην του οἰκογένειαν, τὴν κοινωνίαν, καὶ ὅτι δὲν εἶναι οὔτε λογικὸν οὔτε ὀρθὸν νὰ θυσιάζῃ ὅλας του τὰς δυνάμεις μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μὴ δυσάρεστῆ, νὰ μὴ λυπῆ τὴν οἰκογένειάν του. Ἐφ' ὅσον βλέπει ὅτι ἡ ἀδελφὴ τῆς εἶναι ἐν πλῆρει ἀρμονίᾳ μὲ τὴν μητέρα τῆς καὶ δὲν ποθεῖ τίποτε περισσότερον ἀπὸ τὸν γάμον καὶ μίαν ἡσυχον οἰκογενειακὴν ζωὴν, ὅτι συνεπῶς οἱ γονεῖς τῆς θὰ εὕρισκον ἀρκετὴν παρηγορίαν καὶ χαρὰν κοντά τῆς, σκέπτεται ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἴσως ἐγκλημα ν' ἀκολουθήσῃ αὐτῆ ἄλλην ὁδόν, καὶ τὴν βλέπομεν δειλιά, τὸ 1844, δηλαδὴ εἰς ἠλικίαν εἴκοσι τεσσάρων ἐτῶν, νὰ ἐρωτᾷ ἕνα οἰκογενειακὸν τῆς φίλον: «Ἄν ἀπεφάσιζα μίαν ἡμέραν νὰ σπουδάσω νοσηλευτικὴν καὶ ν' ἀφιερωθῶ εἰς τὸ ἔργον αὐτό, νομίζετε ὅτι θὰ ἦτο πραγματικῶς ἐγκλημα ἐκ μέρους μου;»

(Συνεχίζεται)

Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝ

Ὁμιλοῦσα ἐνώπιον τῆς Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Ο.Η.Ε. ἡ παρ' αὐτῆ ἀντιπρόσωπος τῶν Η.Π.Α. κυρία Ὁσβαρντ Β. Λόρντ ἐδήλωσεν ὅτι «ὁ πλέον κατάλληλος τρόπος πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν διὰ τὴν ἀνακάλυψιν ἀποτελεσματικῶν μεθόδων καταπολεμήσεως τοῦ καρκίνου καὶ ἐτέρων ἀσθενειῶν εἶναι ἡ παροχὴ σθεναρᾶς ὑποστηρίξεως εἰς τὸν Παγκόσμιον Ὄργανισμὸν Ὑγείας», ὅστις ἔτυχε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δωρεᾶς 300.000 δολλαρίων ἀπὸ μέρους τῶν Η.Π.Α. πρὸς συνέχισιν τοῦ ρόλου του εἰς τὸν τομέα τῶν ἱατρικῶν ἐρευνῶν. «Αἱ Η. Π.Α. ἔλαβον τὴν πρωτοβουλίαν ἐκείνην», εἶπεν ἡ κυρία Λόρντ, «διότι πιστεύουν ὅτι δραστηριότητες τοῦ εἴδους αὐτοῦ ἀποδίδουν περισσότερον ὅταν

πραγματοποιοῦνται ὑπὸ τὴν αἰγίδα διεθνoῦς ὀργανισμοῦ». Ἐν συνεχείᾳ ἡ κυρία Λόρντ ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἡ χώρα τῆς θὰ θέσῃ εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Παγκοσμίου Ὄργανισμοῦ Ὑγείας καὶ ἕτερον ποσὸν ἐκ 500.000 δολλαρίων, διὰ νὰ δυνηθῆ οὗτος νὰ διπλασιάσῃ τὰς ἱατρικάς του ἐρεῦνας κατὰ τὸ 1960, καὶ ἐτόνισεν ὅτι ἐλπίζει καὶ ἄλλαι χώραι νὰ συμβάλουν εἰς τὸ πρόγραμμα ἱατρικῶν ἐρευνῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ.

Ἀναφερομένη εἰδικώτερον ἐπὶ τῶν ἀμερικανικῶν κατὰ τοῦ καρκίνου προσπαθειῶν, ἡ Ἀμερικανὴ ἀντιπρόσωπος ἀνέφερεν ὅτι ἡ ἐξ ἰδιωτικῶν ἀμερικανικῶν πηγῶν ἐπιχορήγησις τῆς ἐκστρατείας ταύτης ἀνῆλθε κατὰ τὰ 15 τελευταῖα ἔτη εἰς ὕψος 120.000.000 δολλαρίων.